

NÚM. 681

BARCELONA 29 DE JANER DE 1892

ANY 14

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,

HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

M. PEREZ CABRERO

Canta com un russinyol,
declama ab brillo y soltura,
es, en fi, alló que se 'n diu
una dona... en miniatura.

EL GATITO
de
MADRID

CRÒNICA

Lo Sr. Vivanco, cansat de veure que 'ls Srs. Sedó y Planas y Casals s' empenyaven en ferlo servir de pilota, ha agafat los trastets y se 'n ha anat à Madrid.

No falta qui assegura que al pendre una resolució tan heròica, va pronunciar la frasse sagamental: *Otro talle*.

Frassse simbólica que va fer adressar moltes orellas, entre altras las de un tal Sr. Jordi, un pobre senyor que las té extraordinariament vermelles, perque en aquets últims temps, segons diuhen, las hi han estiradas molt.

Y aixis com los castellans solen dir que *nunca falta un roto para un descosido*, aqui à Barcelona podém assegurar, sense que ningú s'atreveixi à desmentirnos, que quan un Manuel ens deixa, un altre Manuel ens pren. *A Manuel muerto, Manuel puesto*.

Aixó vol dir que D. Manuel Planas y Casals, encare que interinament, va ferse càrrec del govern civil de la província, apena D. Manuel Vivanco va deixar l'edifici del Plà de Palacio, sobre l' qual s'hi destaca l'imatge del àngel de la trompeta.

Y à D. Manuel Planas y Casals lo primer que se li va ocurrir al trobarse en una situació tan elevada, encare que interina, sigué la idea de convocar à la premsa diaria de la localitat, desitjós de donarli compte dels seus intents y de obtenir lo seu apoyo. A LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, com que no surt cada dia, no van dirli res; pero tant se val: no per aixó 'm dono per ofés, ni molt menos per agraviat.

L'entrevista del governador civil interí ab los redactors dels diaris sigué molt afectuosa. Una de las qualitats que distingeixen al hereu Pantorriillas es l'afabilitat. Las paraules brollan dels seus llabis ab una gran dolsura. Qualsevol que l' sentís sense coneixer'l, diria:—Pero senyor, la boca de aquest home es una gerra de brescas: las seves paraules son mel pura, mel de romaní.

Donchs à pesar de las seves bonas formes, quan D. Manuel Vivanco desde Madrid s'enteri de lo que l' seu successor interí va insinuar als periodistas, no podrà menos d' exclamar:—Tú havias de ser, tú precisament, qui després del sacrifici havia de colocarme l' INRI.

Perque es necessari saber que l'home de las pantorrillas va assegurar que estava fermament resolt à no permetre que à Barcelona s'jugués, com volent dir:—Si fins ara s'ha jugat, jo no podia evitarlo, ja que de mi no dependia l' impedirlo; pero ara que jo mano.... Gobernador nou, vida nova.

Certas personas las castanyas las donan acostantse resoltament als individuos que las han de rebre. Altras n'hi ha que esperan que 'ls individuos destinats à sufrirlas sigan fora, ben lluny y no's trobin en disposició de tornars'hi. Aquest sistema es sempre mes cómodo que l' altre.

Pero va dir encare mes lo mglós governador interí. Va dir que ell la persecució del joch estava disposat à comensarla pels círculs mes aristocràtics. Ell no farà com altres governadors, que per donar una prova de que perseguixen aqueix vici inmoral, à lo millor donan ordres per sorprendre una partida de burro ó de trenta hú en lo siti mes recóndit de una trista xocolateria situada en un dels barris mes extraviats de la capital. No, senyors: ell comensarà per la gent d'upa... ó si molt convé no comensarà per en lloch; pero tant se val: ab lo que diu vol dir que pels círculs mes aristocràtics havian de comensar los que per fer veure

que no toleravan lo joch, limitavan la seva persecució à las xocolaterias y cafetins,

Vivanco, ¿entiendes lo que van diciendo?

Per aquets homes com en Planas y Casals, com lo seu professor Silvela, que ab la mel de las paraules hi saben barrejar l'acabar mes amarrat, seria precis crear una condecoració especial, consistent ab una creu de punxes agudas, accompanyada de un diploma, per medi del qual serian nombrats *Grans caballers de la Real ordre de la Mala Intenció*.

Ab motiu de haverse tornat à obrir la portella de l'antich quartel de la Guardia civil, situat en la Rambla del mitj, tancada feya temps, y cuberta de dalt à baix ab un llençol de anuncis de totas mides y colors, aquest dia se suposava que la Direcció general de la Benemèrita havia desnonat lo gran edifici que per comoditat y recreo dels civils y negoci propi havia manat construir en lo carrer de Ausias March, lo perinclit D. Manuel Girona.

¿Será veritat que 'ls civils tornarán al edifici rónech y ruinós de la Rambla del mitj, abandonant aquell gran casalot que l'opulent banquer va adelantarse à construirlos en lo límit del terme municipal de Barcelona?

¿Será veritat que d'aquesta feta quedará destruïda totalment la combinació projectada ab l'*Ateneo barcelonés*, que havia de dotar à aqueixa corporació de un edifici propi, després de una llarga serie de tractes y contractes, baratas y permutes?

En los rotllos del Ateneo se parla molt aquets dias del assumpto.

No falta qui adelantantse als aconteixements pregunta:

—¿Y donchs, ara, si 'ls civils tornan al seu antich quartel de la Rambla, qué dimontri'n fará don Manuel Girona de aquella gran baluerna del carrer de Ausias March?

Y algun ateneista maliciós, respón:

—¿Qué'n fará ell?.... Que'n farém nosaltres haveu de dir. Perque D. Manuel será capás d'endosarlo al Ateneo, com qui endossa una lletra de difícil cobro.

—No, impossible, no hi ha medis hábils,—replica un tercer.—En aquest assumpto l'opulent banquer ha fet lo negoci del gitano que preguntava à un senyor si volia qu' esquilés un gos.—Esquilil,—va dir lo senyor.—Y al final, quan vingué l' hora de pagar, digué'l senyor:—Jo no haig de pagar res, perque l' gos no es meu.—Pero gno m' ha dit que l' esquilés?—Es veritat, y per mi ja pot esquilar tots los que li dongui la gana: no hi tinch cap inconvenient.

Un que sab que don Manuel en los seus negocis cau sempre de peus, va dir:

—Desenganyeuvos: l'edifici del carrer de Ausias March per quartel de la Guardia civil va construirse y quartel de la Guardia civil serà. Don Manuel es molt capás de arrendar al Gobern lo cos de la Benemèrita. Y si l' Gobern no se l' escolta, es molt capás també de crear un Cos de Guardia civils pel seu compte, y posarse à fer la competència al Estat.

Opinió final:

—Vaja, ¿voleu que 'us digui quina serà la sort definitiva del edifici?.... No hi donguéu mes voltas. Tart ó d' hora, d' hora ó tart, l' hem de veure convertit en un gran estanch.

En los Circuls literaris de Barcelona se parla molt

EMINENCIAS REGIDORESCAS

Tres eran, tres...
(y encare n' hi ha mès.)

aquests días de un succés en extrem curiós.

Victor Balaguer, l' admirable poeta catalá, ha escrit com sab tothom lo magnific h poema *Los Pirineus*, en lo qual hi ha abocat tota la sava del seu cor eternament jove. Lo mestre Pedrell ha enjoyat l' obra del poeta prenent sos trossos mes culminants per convertirlos en ópera. Y un poierós personatje, lo Marqués de Comillas, havia posat baix la seva protecció lo poema de Balaguer y crech que també l' ópera de Pedrell.

Del poema se'n havia de fer una edició espléndida, monumental.

L' ópera havia d' estrenar-se á Madrit ab tota la pompa, ab tot l' aparato que l' seu argument comporta.

¿En qué poden emplearse millor los diners qu' en realzar la inspiració de un artista de la ploma y de un artista del pentagrama? Mecenas ha passat á la posteritat per haver protegit als grans poetas llatins. Los homes opulents que á favor dels seus capitals disfrutan totas las comoditats de la vida sucumbeixen en l' olvit, si no cuidan de agermanarse

ab lo geni. Es sempre un estimul generós protegir al escriptor y al artista.

Donchs bé: lo Marqués de Comillas sembla que ara, á última hora, s' ha tirat enrera, y ho ha fet no per tacanyeria, sino obheitint á una consideració de conciencia.

Ell havia sentit parlar molt de l' obra de Balaguer, y crech qu' ell mateix l' havia alabada, com l' alaba tothom; pero al últim resulta que ó bé no l' havia llegida, ó si l' havia llegida no l' havia entesa. Lo poema de Balaguer repugna á la seva conciencia pacata y escrupulosa: lo poema de Balaguer en certa manera es herétich. Avants de que l' haja declarat tal la congregació del *Index*, per herétich lo tatxa la congregació de la Trasatlántica. Lo Papa de Roma no ha vist encara lo que l' Papa de Comillas ha vist ó li han fet veure.

¿Ahont tenía l' cap don Victor Balaguer, quan pintava ab colors de foch la persecució desencadenada pel Papat contra 'ls albigesos? ¿Ahont tenía l' cap, quan plé d' entusiasme describia l' estussinada de Panissars realisada per las forses de Pere II,

à expensas de la crusada del de Anjou, realisada baix los auspícis del Papat?.... ¿Y vosté, senyor Balaguer, se figurava que aixó era molt patriòtic, que aixó era molt català, que aixó era molt poemàtic?.... ¡Infelis!....

Vaja, digui ara à don Pere II que l' rescabali de la protecció que li retira don Claudio I.... Vosté s' empenya en ser heretje, donchs enténquis ab los heretjes. L' edició expléndida del poema, per ara se la pinta. Si tanta fatlera tingués per possehirla, no hauria de fer mes que confessar y combregar devoutament, implorant perdó dels seus pecats y errors, y luego portar lo poema à don Claudio y suplicarli que se servís tatxar los trossos qu' ell considerés pecaminosos, mal de tres en tres, de fragment en fragment, desaparesqués tot lo poema. Fentlo així tal vegada li costejarián una edició monumental. *E si non, non.*

Y dongui gracies, senyor Balaguer, de que avuy no existeix l' tribunal del Sant Ofici, com al temps dels albigesos, que si arribava à existir, estich mes que segur que no s' escaparia de morir rostit per heretje y relapso. No 'u dupti pas, don Victor. Y si tant me fà dir, fins crech que la nova inquisició, en compte de llenya, y per assegurar mes bé l' èxit del socarrim, emplearía accions de la Trasatlàntica, paper tant inflamable, que 'ls accionistas, després de tants anys de no cobrar dividendo, no mes mirentlo ja 's creman.

P. DEL O.

A UN INGLES

SONET

Qué 'n treus de perseguirme sens descans
buscant ma humil persona pels racons
si jo vull quedar be; pro 'ls patacons
¡fa temps qu' están renyits ab mas dos mans!....

Sabent com sabs que passo traballs grans
y ab tot no puch lliurarme de rahons
¿qué logras tot venintme ab tas cansons
si jo no sé allá hont covan los pinsans?

Desitj tinch de donarte lo qu' es teu
per acabar d' un cop tant de neguit
que fins pensar ab ell de tino 'm treu;
mes com de ré del mon ne trech partit
escolta ma resposta frech à frech:
¡ja 't pagaré quan cobri lo que dech!

P. DE P. JUANA

PA

Si fossim castellans, ara si que podriam dir que aquest es un dels assumptos que tenen més miga.

Y no per la molla que l' pa acostuma tenir pél seu propi natural, sino per las complicacions que van creantse alrededor d' aquest importantissim aliment.

Verdaderament, com deya un pare de set fills molt menjadors de mena, aixó del pa s' embruta.

A Madrit acaba d' apujarse d' un modo atrós; à Sans s' han posat à la altura de Madrit; à Gracia crech que passa lo mateix....

Y l' ditxo ja ho canta:

—Quan lo pa de ton vehi vejis pujar.... pósat lo ventrell à remullar. O à dejunar, qu' encare es més práctic.

Los inteligents en la materia, que son forners, declaran en alta veu, y ho estampen en lletras de motllo, que l' actual encariment del pa es absurd y fóra de lloch.

—Las cullitas —diuhens— presentan un aspecte inmillerable; los grans mercats reguladores del preu del blat, no indican alteració en las sévas cotisacions; ni à Espanya ni à fora d' ella s' ha gravat lo cost de la primera materia; tot està en las mateixas condicions que ahir.... ¿Per qué, donchs, lo pa ha de pujar de preu?

Ja hi ha bromistas que l' explican el perqué d' aquest augment.

—Los economistas—diuhens—desbarran de mala manera. ¿Cóm ha de pujarse l' pa, exclaman no havent pujat la farina? Si 'ls forners emplehessin farina per fer pa, la observació seria molt justa; pero com lo pa que menjém aqui generalment es fet de cals pulverisada, mahons trinxats y terra de escudellas, lo que s' ha de averigar es si ha augmentat lo preu de aquestas materias y no l' de la farina, porque la farina, pobreta, ab aixó no hi té cap culpa.

No cal dir que 'ls forners se defensan com gats, potas enlaire y juran y perjurian qu' ells son unas bellas personas—encare que ho dissimulan bastant—y que si l' pa ha pujat es per... no ho sé de cert lo que diuhens; pero crech que citan una pila de causas que tan sols los fabricants de llonquets son capassos d' entendre.

Los que están de debò admirables son los forners de Madrit.

Veyent que ab números à la mà se 'ls demostava que las farinas no s' han apujat de un sol céntim, han acabat la paciencia y han dit, cridant y esgarrapantse com si realment tinguessin rahó:

—Senyors, las cosas claras: los blats no s' han mogut, las farinas están al mateix preu de sempre.... tot aixó es cert; pero à pesar de serho, hem d' apujar lo pa. ¿Volen saber per qué? Perqué al preu que l' estém venent, hi perdém diners; per que 'ns costa més de lo que 'n trayém.... y porque si fins ara 'ns hem perjudicat, no estém disposats à fer més sacrificis pél pùblic.—

¿Eh? ¿que 'ls sembla?

En rigor, los forners de Madrit encare son massa caritatius y condescendents; porque segons se veu, lo just seria que 'ls compradors los indemniessim de las perduas que han tingut fins ara, venent lo pa à uns preus que 'ls arruinan y 'ls tiran per portas.

Es vritat que immediatament han sortit maliçiosos que s' han estranyat de que 'ls forners, perdent tant com perden en lo negoci, vajan tan mudats y 's donguin tan bona vida y fins se comprin alguna caseta de tres ó quatre pisos....

Pero aixó no significa res. La maledicencia humana es un mónstruo que si l' deixessin fer s' ho menjaria tot. Aquí los que més saben de qué se las heuen son los propis forners; y quan ells diuhens que la fabricació de pans de crostons los está portant à la ruina, senyal qu' es veritat.... Aixó de las casetas y la bona vida y la roba decenta, son suposicions calumniosas y veus volàtis.

Un senyor, que crech que menja pà de gorra y que, per lo tant, se mira ab molts bons ulls la respectable classe de forners, assegurava que la causa d' aquesta pujà que tots lamentem no es la que l' pùblic suposa.

—¿Saben per qué s' ha encarit lo pà?—deya l' altre vespre en la barberia ahont acostuma à disparar los seus discursos:—per mor d' aixó del tractat de Fransa.

—Pero ¿qué té que veure l' tractat ab los llonquets?

Ell ja va explicarlo d' una manera clarissima y

detallada; pero jo, ho confesso, no vaig sapiguerho entendre. Potser es perque jo 'l pá tinch la costüm de pagarlo ab tota regularetat, y aquestas expli-cacions únicament estan al alcáns de las personas que s' atipan gratis.

La veritat es que 'l ditzós tractat de Fransa, ó millor dit, la expiració del tractat, está ocasionant una perturbació tremenda en tots los negocis.

A judicar pels crits que se senten, lo famós tractat té la culpa de que tot s' encareixi.

—¿A cóm van aquestas taronjas?

—A quinze céntims.

—¿La dotzena?

—¡Cada una!

—¡Tira peixet! Y aixó ¿á sant de qué? ¿cómo es que s' han apujat tant?

—Lo tractat de Fransa, home.

L' amo de la casa ahont visch diu que també pensa apujarme 'l lloguer, á conseqüència del tractat de Fransa.

Los llimiabotases exigeixen més diners pél seu treball, á causa del tractat de Fransa...

¡Qué més!... Ahir vaig trobar á un pobre á qui acostumo á fer caritat.

—Teniu—vaig dirli.

—¿Qué?—va fer ell ab cert mal humor:—¿cinch céntims me dona?

—Sí, com sempre.

—¡Oh! D' ara endavant haurá de mirar de donar men déu.

—¡Bó! ¿per qué?

—Lo tractat de Fransa, home, 'l tractat de Fransa! ¿No sab que aixó ho ha encarit tot?

Tot: hasta 'ls pobres.

Si aixó segueix així, aviat no podrém fer caritat, ni comprar taronjas, ni menjar pá de barra...

Fins temo que arribará dia en que per indicar lo

derrotxador qu' es un home y lo bé que 's tracta, dirém ab veu esgarrifada y misteriosa:

—¡Hasta menjá pá!... ¡Figuris!

A. MARCH.

¡NO HO SÉ!

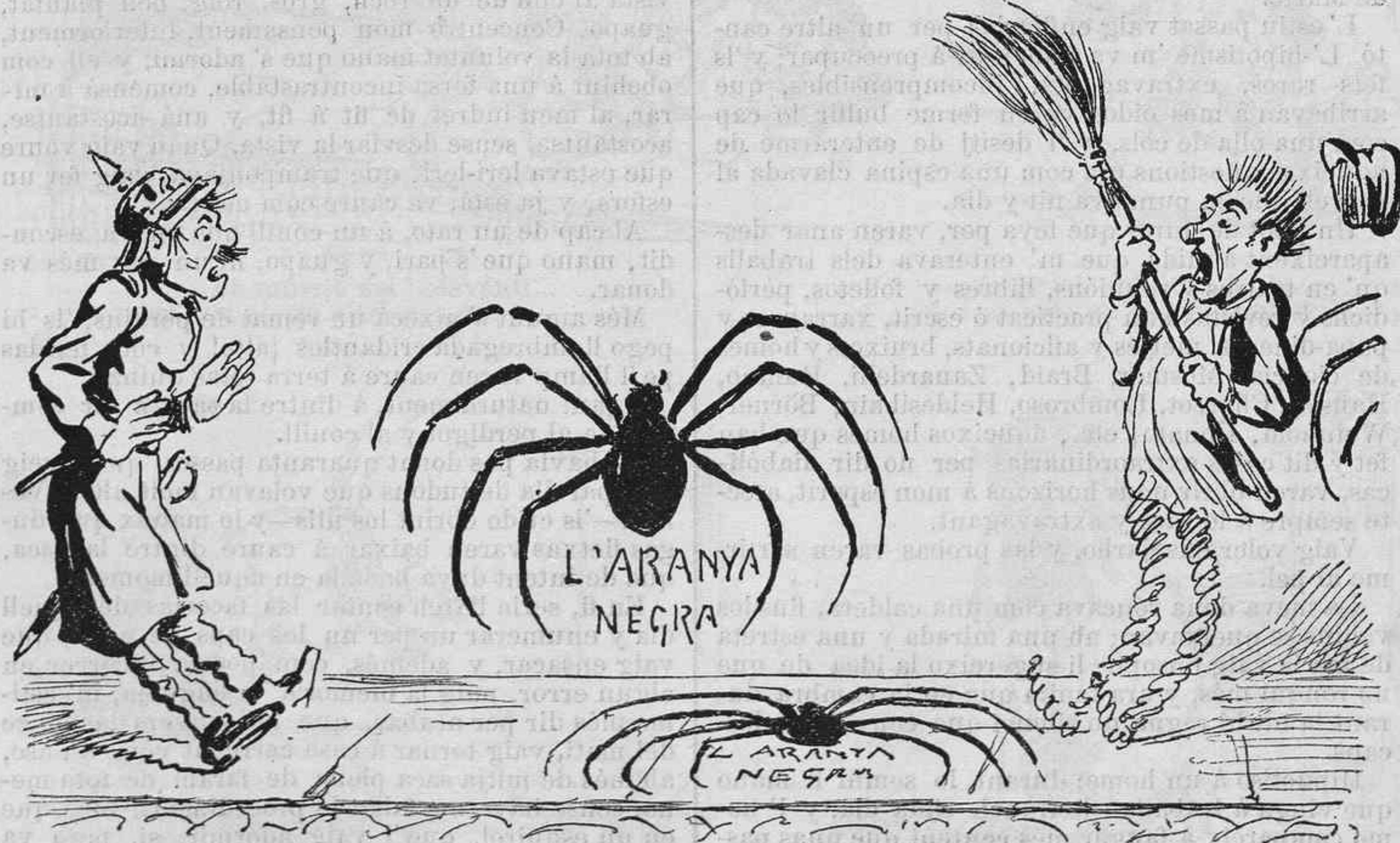
Per mes que medito y busco
ab afany, continuament,
sens perdre detall ni ripi,
dant mil voltas al cervell,
no atino pas que pot dirse
tota parella que veig
al peu de fosca escaleta
parlant baix y sonrient.

Passan allí horas enteras,
fassi calor, fassi fret,
tot prenentse las paraulas
l' un á l' altre ab goig inmens,
sens por ni pena que corri
com llamp destructor, lo temps,
y sens mirar que murmurà
tothom que passa prop d' ells,
sens calcular que molestan
sens parar atenció en res,
com qui parla de negocis
y per ferho no te temps.

¿Qué poden dirse ab tal ansia?
¡de qué tractan tant de ferm!
¡Cóm es que per molt que parlin
no acaban lo xarroteig!
¿Contan historias? No ho pensis
¿Resan tal volta? No ho crech.
¿Qué diantre, donchs poden dirse?
¡Com hi ha mon que no ho entenç!

Diré mes: jo he festejat
cada nit fins á las deu,
igual que molts; ab m' *aymia*
he parlat ab gran anhel
dos anys justos; soch casat,

¡SAN CHORDI...!

—¡Chessús, Maria, Chossep! ¡Mátala, Tóful, que achó porta quía!...

tinch criaturas... y jres!
á horas d' are lo que 's diuhen
encare no ho se. ¡No ho sé!
LL. MILLÁ.

PROCEDIMENT ENGINYÓS

Sr. Director de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.
Barcelona.

Molt senyor meu:

Un servidor de vosté es cassador; y com visch en mitj del bosch com un porch singlá, no trobará extrany que maneji la ploma ab poch garbo, donchs hi ha un ditxo que diu: «cada hú del seu ofici».

Mes, tractantse de una aplicació útil y profitosa no puch resistir al desitj de donarla á coneixer, costi lo que costi, baldament aquellas senyoras tan compasivas y aquells caballers de tan bon cor de la *Societat protectora dels animals y de las plantas*, s' enfadin y 'm fassin agafar per assassino. Vull explicar lo nou sistema de cassar sense escopeta, gossos, fura, reclam, ni otras andróminas, tota classe de animals, sigan petits ó grossos, mansos ó esquerps, portin pel ó ploma, pero avans fem una mica de historia, senyor Director, si no li sab greu y no'l cango.

Durant la veda, com los guardias civils y mosso de la escuadra vigilan més que 'ls gaigs quan pellucan blatdemoro, no tenia més remey que fer l' home per las ombras encatarinantme ab las obras de 'n Verne y de 'n Flammarion, agradantme sobremana segur al primer del polo Nort al polo Sud, del Occeá á las grans planuras americanas, de una isla deserta al fons de la mar, y de aquést atravessar la terra y passejarme ab globo per l' espay. També disfrutava ab l' altre, saltant de un mon á l' altre, passejantme per las constelacions, anant de la hermosa y brillant Venus á la carretera de S. Jaume ó be conversant amigablement y fent la bescambrilla ab algun desocupat habitant de Marte.

L' estiu passat vaig enfiarlas per un altre cantó. L' hipotisme 'm va comensar á preocupar; y 'ls fets rares, extravagants, incomprendibles, que arribavan á mos oídos varen ferme bullir lo cap com una olla de cols, y 'l desitj de enterarme de aqueixas qüestions era com una espina clavada al cervell que 'm punxava nit y dia.

Un pilot de duros que feya por, varen anar desapareixent á mida que 'm enterava dels treballs qu' en teatros y reunions, llibres y folletons, periódichs y revistas han practicat ó escrit, xarrayres y papa-dineros, metjes y aficionats, bruixots y homes de ciencia. Mesmer, Braid, Zanardelli, Rumno, Hausen, Charcot, Lombroso, Heidesihain, Börner, Weinhold, Donato, etc., aqueixos homes que han fet y dit cosas extraordinarias per no dir diabólicas, varen obrir nous horizons á mon esperit, afecte sempre á lo raro y extravagant.

Vaig voler ensajarho, y las probas varen sortirme al pel.

La meva dona roncava com una caldera, fins los vehins se queixavan; ab una mirada y una estreta de má la vaig ensopir; li sugereixo la idea de que no ronqui més, y ara tenim que en la cambra durant la nit hi regna un silenci que convida al descans.

Hipnotiso á un home; durant lo somni li mano que vinga á traballar de franch cada dia, y l' home compareix á faugar més content que unas pasquas, de bon demati.

Sugereixo al rector un dia la idea de dir la misa més dejorn, y tothom va esquarla.

Un' altra vegada per causa meva, se 'n pujá á la trona per predicar, y tants disbarats va dir que 'ls homes surtien enriolats com uns ximples y las donas avergonyidas y rojas, convensuts tots de que mossen Joan havia perdut la roda catarina. Y cosas pe'l istil no 'n vulga més, donchs fent tothom lo que jo volia, lo poble semblava un manicomio entre tant jo m' engreixava de tan riure.

De las personas vinguieren los animals y á mon desitj feya dormir los gossos, los gats, l' ase, 'l porch, lo marrá, y flns lo boch va caure endormiscat baix la influencia de la meva mirada. Dels animals peluts vaig passar á 'ls de ploma, y las gallinas, los ánechs, los pollastres, los coloms, un pinsá y una cadernera, tots posaren lo caparró sota l' ala y se ajocaren fascinats.

En aqueixos experiments fets ab tot cuidado, ad rigurosa exactitud, vaig passar l' época de la veda, trobantme al fi d' ella sense un ral, pero ab una idea entaforada al cap que valia totas las pestetas.

La vigilia de la Mare de Deu de Agost la passava 'ls altres anys carregant cartuxos, netejant l' escopeta, arreglant totes las andróminas de cassar; pero enguany me vaig entretenir surgint una saca, la més gran que tenia, que hi cabian amples tres quarteras de fabas curullant las mesuras.

Ab la saca rotllada al coll á tall de tapabocas, tot just se feya clar que ja sortia de casa, sense gossos, sol, acompañat no més de aquella idea que 'm preocupava, de aquella idea que tenia aferrada feya dias en lo cervell. Seguia una carena flayra á las dolsas emanacions del bosch, quan de prompte va arribar á mos oídos lo escotxineix de un perdigot que saludava l' aparició del sol ab brava cantadissa. 'M fico dintre una mata de bruch y l' escarneixo ab un escotxineix primet, suau, dols, penetrat, com de perdiu enamoradissa. Lo perdigot va contestar ab una veu robusta, enragollada, insinuant, y dintre breus moments ja'l tenia á l' envidia al cim de un roch, gros, roig, ben plantat, guapo. Concentro mon pensament, interiorment, ab tota la voluntat mano que s' adormi, y ell com obehint á una forsa incontrastable, comensá á mirar, al meu indret de fit á fit, y aná acostantse, acostantse, sense desviar la vista. Quan vaig veure que estava leri-leri, que trampolijava, vaig fer un esfors, y ja está, va caure com mort.

Al cap de un rato, á un conill que anava escondit, mano que 's pari, y guapo, ni un pas més va donar.

Més amunt s' aixecá un remat de perdius; 'ls hi pego llambregada cridantlos jalto! y com feridas pe'l llamp varen caure á terra totes quinze.

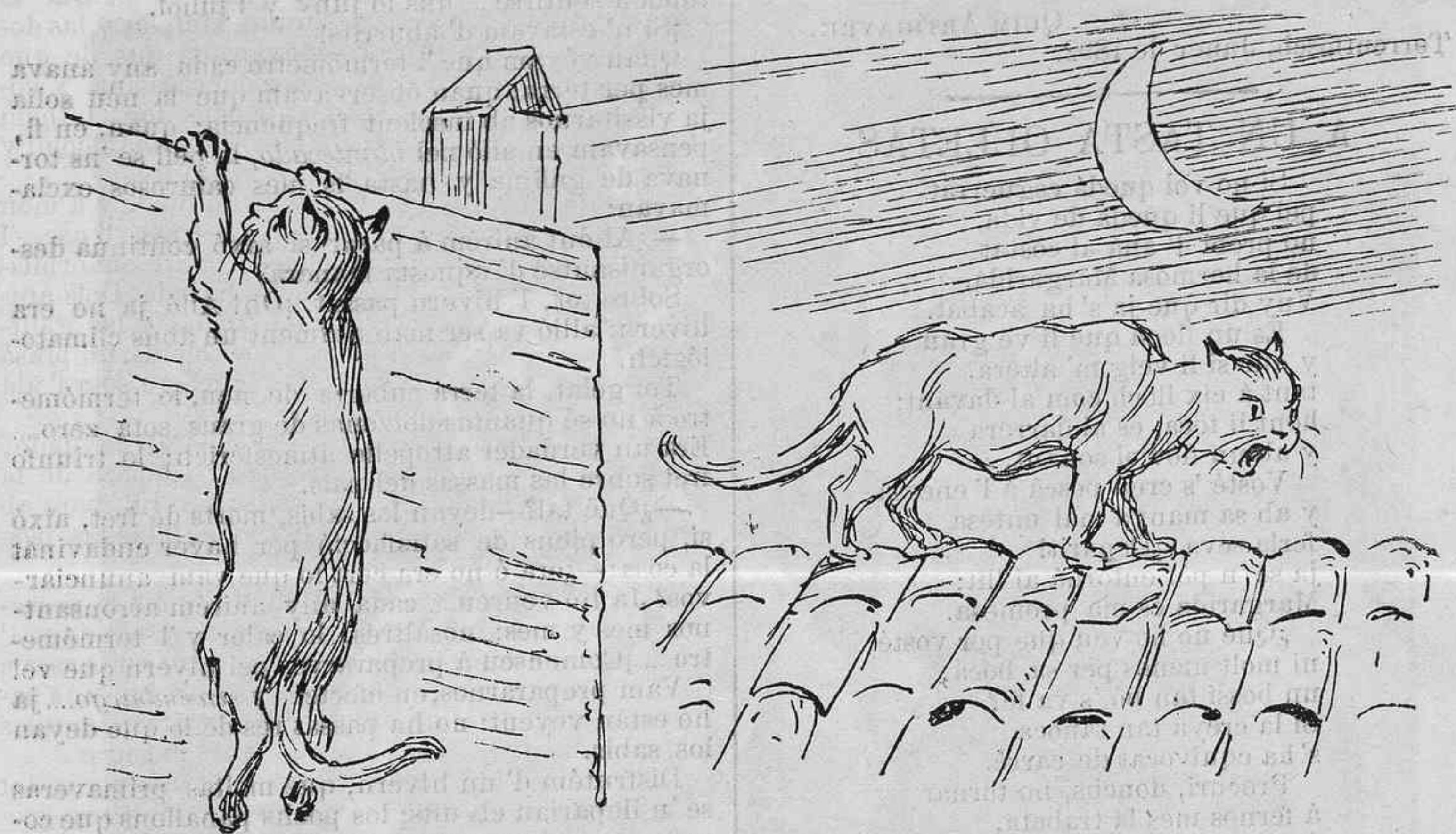
Y jau! naturalment, á dintre la saca á fer companyia al perdigot y al conill.

No havia pas donat quaranta passos, quan veig una parella de tudons que volavan molt alts. ¡Veni!—'ls crido obrint los ulls—y lo mateix que dues fletxes varen baixar á caure dintre la saca, que de intent duya badada en aquell moment.

En fi, seria llarch contar las facecias de aquell dia y enumerar un per un los caps de cassa que vaig ensacar, y ademés, com podria incorrer en algun error, puig la memoria 'm flaueja, m' estimo més dir per acabar, que allí envers las onze del matí, vaig tornar á casa carregat com un ase, ab més de mitja saca plena de faràm de tota mena, sense haverme fallat lo procediment, mes que en un esquirol, que'l vaig adormir, si, pero va quedar clavat de unglas al cim de una pinassa.

LO MES DELS GATS

IDILI D' AMOR

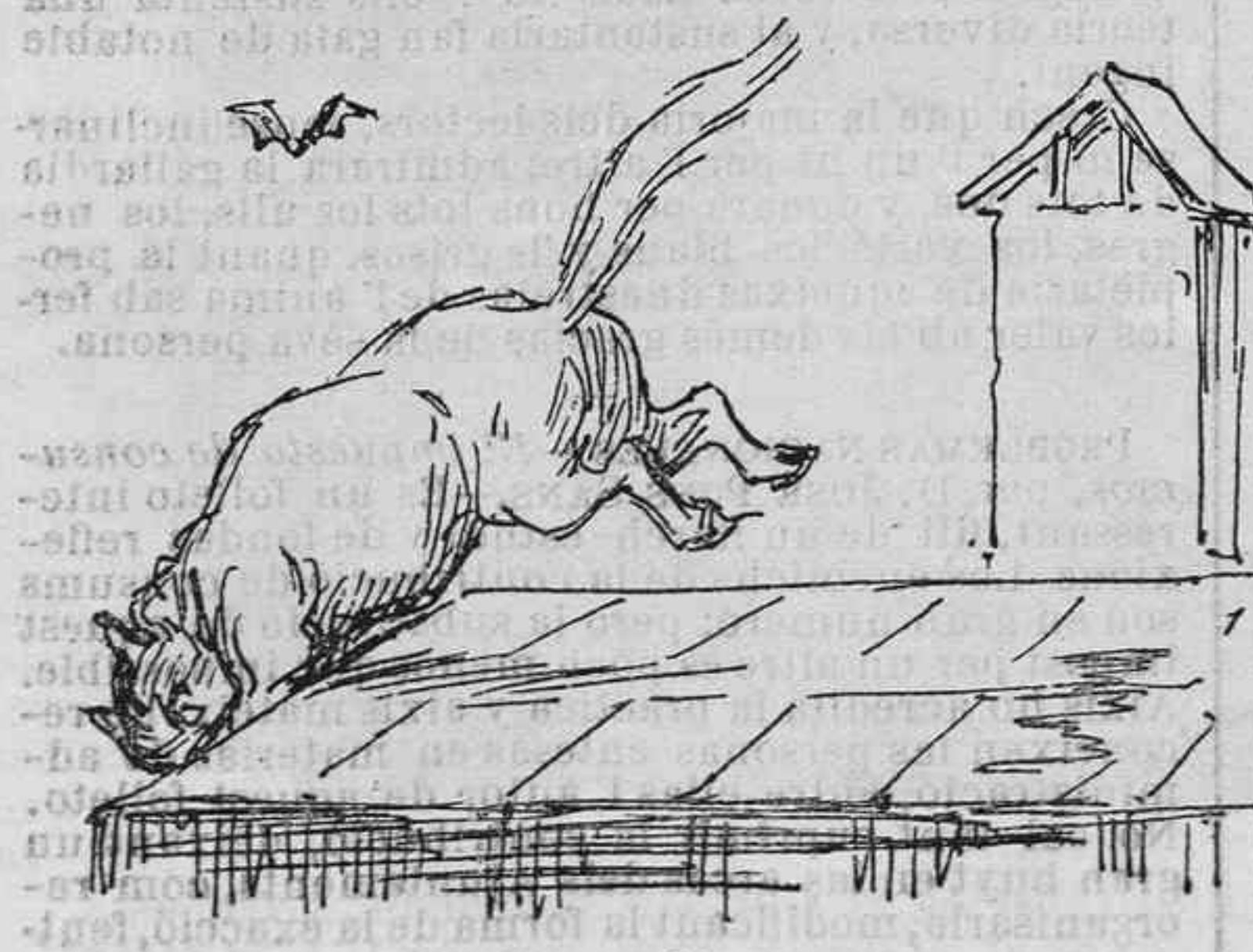
—Apa, apa que ningú ho nota,
cap à veure la xicota.

¡Mau!... ¡Marramaul!... Y no vè...
¿hont redimoni deu sè?

—¡Ah mürria del botavant!...
¡s' está ab un altre galán!...

—¡Tenorio!... ¡pillo!... ¡ruhi...
¿qué no sabs qu' ella 's fa ab mi?

(Aprofitant la ocasió,
ella toca pirandò.)

—¡Qué n' he estat de papanatas!
¡Vés... ¡fihéu vos de las gatas!...

Creyent haver fet un be als meus companys de ofici y prestat un servey als aficionats al art de la cassa, queda de vosté, Sr. Director, a. s. s. q. s. m. b.

QUIM ARTIGAYRE.

Torrentfosch, Janer de 1892.

A UN TASTA OLLETAS

Si no vol quedá esguerrat
pel que li queda de vida,
no probi d' aná al costat
de la hermosa Margarida.
Vuy dir que ja s' ha acabat.

Es un lloch que li ve gran
y que si li veig m' altera,
tant á eix lloch com al davant;
hont li toca, es al darrera
y ab un fioviol sonant.

Vosté 's creu pescá á l' encessa
y ab sa manya mal entesa
ferla seva. ¡Denarit!
ja se 'n pot entorná al llit;
Margarida es ma promesa.

¿Qué no ho veu que per vosté
ni molt meno's per sa boca,
un bossi tan bó 's va fe?
Si la creya tan tanoca
s'ha equivocat de carré.

Procuri, donchs, no tornar
á fernos mes la trabeta,
ó si no haurá de tastar
los crostons que sol donar
un aprenent de poeta.

Es aquest lo meu consell.
No 'm busqui may mes la pell
ó l' mato, 'l faig dissecá
y fins per tipo exposá
al Museo Martorell.

J. ABRIL VIRGILI.

¿HIVERN?

Bueno. Ara resulta que 'ls sabis ens han portat enganyats com uns xinos.

Desde fa una pila d' anys (estém cansats de llegirho en llibres gruixuts y revistas científicas), ens han vingut marejant y espahordint ab la mateixa prédica:

—La terra va visiblement refredantse. Al pas que 'l foch central s' extingeix, la órbita del nostre planeta va desviantse del seu antich camí, las neus dels polos aixamplan la seva influencia, las capas superiors....

En fi; han dit tantas cosas y en termes tan difícils y enrevessats, que al últim han acabat per fer nos mamar la conclusió de la seva arenga:

—Lo refredament progressiu de la terra acabará per convertir la esfera en un mantecado—naturalment, de forma rodona—y 'ls homes, en un pilot de panallons *Grappés*.—

En anys anteriors, los vaticínis dels práctichs en assumptos atmosférichs s' havian anant realisant ab una exactitud bastante molesta.

Cada hivern perdiam un llansol, es dir, cada any anavam veyent que 'l fret se 'n prenia mes y mes llibertats. Ja hi havia qui s' ocupava seriament d' estudiar la manera de tocar lo dos d' aquest planeta, per trasladarse á un altre ahont los desembres y janers fossin mes enrahonats y dócils.

La gent que tornava de Buenos Ayres deya que allí aquets mesos no inquietan gens ni mica; pe-

ro quan tractavam d' agafar los trastets pera buscar pis en aquells territoris, ens sortian ab la xeringa de que 'l fret del desembre y 'l janer no acostuma á sentirse.... fins lo juny y 'l juliol.

—Si n' estava'n d' aburrits!

Quan véniam que 'l termómetro cada any anava mes per terra; quan observavam que la neu solia ja vissitarnos ab insolent freqüència; quan, en fi, pensavam en alló nel *mantecado*, la pell se 'ns tornava de gallina y hasta 'ls mes calurosos exclamavan:

—¿Ahónt anirém á parar si aixó continua desorganisantse d' aquesta manera?

Sobre tot, l' hivern passat. ¡Oh! Alló ja no era hivern: alló va ser materialment un abús climatològich.

Tot gelat, la terra cuberta de neu, lo termómetro á no sé quantas dotzenas de graus sota zero.... Era un verdader atropello atmosférich; lo triunfo fret sobre las massas del pais.

—¿Qué tal?—deyan los sabis, morts de fret, aixó sí, pero plens de satisfacció per haver endavinat la cosa:—¿era ó no era cert lo que vam anunciar-vos? Ja ho veureu.... cada any anirém arronsantnos mes y mes: nosaltres, lo calor y 'l termómetro.... ¡Comenseu á prepararvos pel hivern que ve!

Vam prepararnos, en efecte.... y *sin embargo*.... ja ho están veyent: no ha passat res de lo que deyan los sabis.

Disfrutém d' un hivern, que moltes primaveras se 'n lleparian els dits; los pochs panallons que corran, son ensenyats com verdaders objectes de curiositat; no nevà, casi no gela.... en fi, un janer que no te de janer res mes que 'l nom.

Després d' aixó, fihinse dels sabis que fan *par-nóstrichs*; escóltinlos.... y còmprinse russos y caloríferos, porque no 'ls serveixin de res.

Jo cada dia m' afirmo mes y mes en lo que sempre hi opinat. Aixó de fret y de calor no es cosa de calendaris ni profecias.

No's pot parlar de lo que será l' hivern.... fins que ha passat lo mes d' abril.

MATÍAS BONAFÉ.

LLIBRES

¿VERDES ó NEGROS?—*Pleito ruidosísimo entre Alfonso Tobar y Leopoldo Pedreira*.—Tobar y Pedreira son dos noms nous en lo camp de las lletres, á lo menos per mi. Son ademes poetas, y presumo ab fonament que son joves tots dos. Com á poetas escriuen en prosa; pero una prosa elevada, caldant, qu' espera las rimas; com á joves, se posan á discutir quins ulls de dona son més hermosos, si 'ls negres ó 'lsverts. Cada hú d' ells sustenta una teoria diversa, y al sustentarla fan gala de notable ingenio.

Crech que la majoria dels lectors, sense inclinar-se ni per l' un ni per l' altre, admirarà la gallardia de tots dos, y donarà per bons tots los ulls, los negres, losverts, los blaus y 'ls grisos, quant la propietaria de aqueixas finestretas de l' ànima sab ferlos valer ab las demés gracias de la sèva persona.

PROBLEMAS NACIONALES.—*El impuesto de consumos*, per D. JOSÉ PONS SANS.—Es un folleto interessant, fill de un llarch estudi y de fondas reflexions. Los enemichs de la contribució de consums son en gran número; pero la substitució de aquest impost per un altre es poch menos que impossible. Aixis ho accredita la práctica y aixis mateix ho reconeixen las personas entesas en materias de administració, entre elles l' autor de aquest folleto. No cal tant suprimir la contribució, deixant un gran buyt en las arcas dels Ajuntaments, com reorganisarla, modificant la forma de la exacció, fent-

LO MON DEL ART.—(*Dibuix de J. Llovera*).

—Mira, soch més útil jo a la societat pintant una cuyna, que tu fent quadros d' historia dolents... ¡Créume, noy! Segueix la mèva escola... y no 't faltarà feyna.

la menos gravosa y trayentli la odiositat que avuy té y sobre tot establintla baix unas bases d'equitat que avuy no reuneix, ja que en materia de consums hi ha á las diversas regions d' Espanya una desigualtat verdaderament escandalosa.

L'estudi del Sr. Pons abarca punts de vista critichs incontestables, y conté datos preciosos, algúns d'ells sintetisats en unes taulas que figuran al final del folleto, y que ab la sèva sola inspecció deixan al descubert la injusticia que presideix avuy á Espanya en la exacció de aquest impost.

Altras produccions rebudas:

LA REVOLUCIÓN EUROPEA, per F. de Lopez Verdaguer.—Es un trallat de caràcter polítich adornat ab lo retrato del autor.

EL TESORO DE LAS FAMILIAS.—*Enciclopedia de conocimientos útiles al alcance de todas las inteligencias, por una sociedad de profesores.*—Hem rebut la primera entrega de aquest llibre que ha de comprender variats estudis sobre cosmografia, geografia, fisica, economia política, social, industrial y doméstica, educació moral e instrucció cívica, industrias, arts y oficis.—Una publicació, en suma, molt útil á las familis y al professorat.

EL SUEÑO.—Valz de saló pera piano, poesía de J. Coll y Britapaja, música del mestre D. Francisco de Pérez Cabrero.—Es una pessa de música molt elegant y airosa, que ha sigut donada á llum per la acreditada casa dels fills de A. Vidal y Roger.

N. N. N.

DECLARACIÓ

¿No sab vosté, Agneta hermosa,
la causa de certa cosa,
de cert horrible neguit
que 'm dona al bell mitj del pit
foblada molt dolorosa?
¿Per qué tinch aquí en lo cor
un volcán abrassador
que 'm crema de viu en viu?
¿Per qué sento aquest caliu,
per qué sento aquest ardor?
¿Per qué 'l meu cos languideix
y 'l meu esperit pateix
aquest anguniós torment
que no 'm deixa ni un moment
ni un instant siquiera 'm deix?
Digui Agneta, ¿ho sab vosté?
¿no endavína lo perqué
de aquest tan crudel sufri?
¿Vol que jo li digui? ¿Si?
Donchs prompte li explicaré:
La causa de tot això
es que he sopat al Falcó
y 'l dimontri de monjetas
encare que molt ben fetas
m' han dat una indigestió!

P. TALLADAS.

PRINCIPAL

Ja han sortit los anuncis, ocupant la secció correspondiente dels diaris y 'l siti acostumat de las cantonadas.... Uns anuncis empedrats de noms inglesos, com que de pantomimas se tracta, gènero

inglés pur, en lo qual los fills de aquell país no tenen rival.

The Leonaroly's.... The Klicks and Klacks!.... Y una pila de Thes mes.

Un deya aquest dia:

—Vaja que ara al *Principal* á mes de la funció servirán *The*.

—Fuig, home: ¿qué no sabs que això de *The* es l' article de la gramàtica anglesa? Com no vols que l' usin á tot drap si 'ls artistas que venen son de Inglaterra?

—Vaja donchs,—va respondre 'l primer,—si 's portan bé, prometo anar jo darrera dels *inglesos*, en lloch de venir los *inglesos* darrera meu.

LICEO

Per demà dissapte está anunciat l'estreno del ball de gran espectacle *Excelsior*, posat ab tota esplendidés per lo que respecta al numeros personal y al aparato escénich.

Apesar de que l' obra ja es coneuguda á Barcelona, tenim las millors notícias del rumbo ab que será presentada.

CIRCO

Una nova tentativa de resurrecció s'està efectuant en aquest teatro, que desde qu' existeix vé arrostrant una vida tan accidentada.

La base de la campanya, que ignoro si serà mes llarga que las precedents, es una companyia de sarxuela, que vá posant las produccions mes coneigudas del repertori, y qu' en realitat no ofereix res de particular.

ROMEA

Continúan las representacions del drama del senyor Bordas, titulat: *Ateos y creyentes*.

L' altre dia á benefici de la senyora Clemente (donya Pilar), vá estrenarse un monólech en vers castellá, titulat: *La novicia*, que la beneficiada digué ab verdader sentiment dramàtic.

La novicia es una monja que 's troba en lo convent, en virtut de una prometensa que havia fet la seva mare en una ocasió en que passà un gran perill, estant embrassada d' ella. L' obra está escrita en redondillas molt ben contornejadas. L' autor sigué cridat á la escena.

Preparatius:

Dintre de poch serà posada en escena la tragedia del senyor Soler de las Casas, que porta 'l títul de: *Hidro-mel*.

Item mes: dilluns á benefici del simpàtich administrador del teatro, don Ramon Franqueza, se posarà en escena baix la direcció del senyor Riutort, lo famós drama: *El terremoto de la Martinica*, seguit del estreno de una comèdia catalana en un acte original de don Conrat Roure, titulada: *De tevas á mevas*, dirigida pel senyor Capdevila.

Tan escullida funció y las grans simpatias de que 'l beneficiat disfruta prometen un plé á vessar.

TÍVOLI

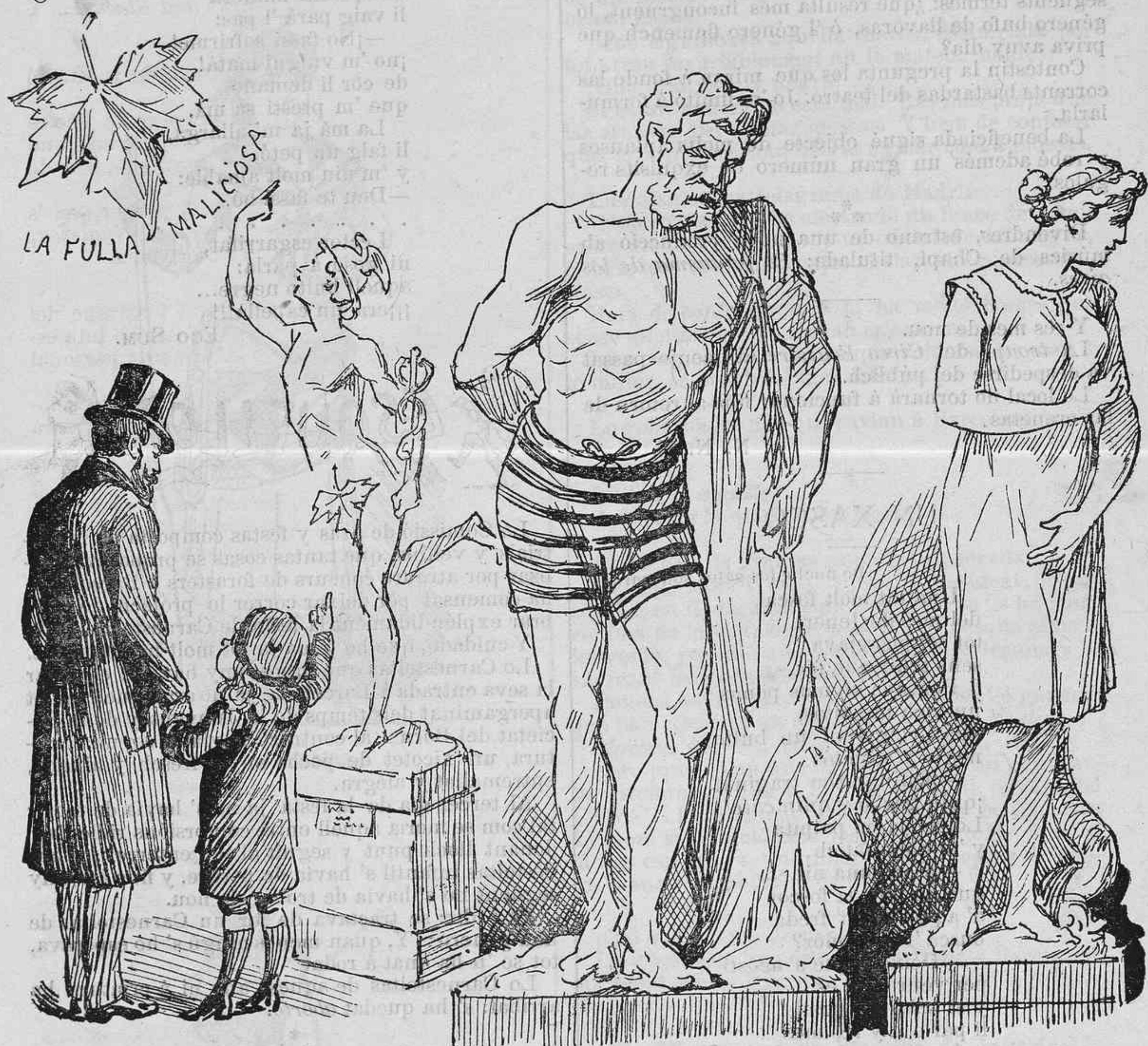
Amigo, senyor Coll y Britapaja, vostè sí que pot alabarse de possehir un' olla miraculosa. Tot lo que 's cou dintre de aquesta olla 'l públich s' ho menja y tant de gust que no 's cansa mai de repetir.

Desde l' última vegada que va posarse en escena han ocorregut successos importants, y 'ls mes notables han sigut aprofitats hábilment, donant al *Pais de la Olla* nous atractius. Se tracta per consegüent de una obra vella, plena de novedats.

Quatre novas decoracions se presentan aquesta vegada, pintadas ab gran inteligença pel Sr. Ur-gellés: los camps de Calaf, las inundacions de Con-

ANIMALIAS DEL MUSEO DE REPRODUCCIONES

Ó SIGA L' ART DE DISSIMULAR UNA COSA... CRIDANT MES LA ATENCIÓ SOBRE ELLA

—Papá.. porque porta questa fulla aqui?
—Es per remey. Crech que té mal de ventre.

Ja que no volen que 's vegi res, que 'ls tapin d' questa manera, qu' encare es mes honest... y menos maliciós.

suegra, la catàstrofe ferro-carrilera de Quintanilla y una Plaça de Madrid. En la segona y la tercera especialmente lo Sr. Urgellés s'hi ha lluhit de debò.

Ab tots aquets atractius y novedats, lo teatro s' ombla cada nit, de manera que tot induheix a creure que tenim *Pais de la Olla* per molt rato.

La producció del Sr. Coll y Britapaja basada en los fets de actualitat, al cap de vall ve a ser una especie de periódich plástich y representable.

NOVEDATS

Lo melodrama titulat *San Vicente de Paul ó los huérfanos del puente de Nuestra Señora* té un argument interessant y un gran número d'escenes commovedoras que provocan los aplausos de la concurrencia, sobre tot de la que ocupa las galerias del teatro.

En lo seu desempenyo varen distingir-se la nena Perez Cabrero, las Sras. Parreño, Ferrer y More-

ra, y 'ls Srs. Parreño, Guitart, Esteve, Pigrau, Virgili y Muns.

**

Han comensat los ensaigs d' una sarsuela en un acte, original del nostre estimat amic lo popular escriptor C. Gumà, que te per titul *Lo primer dia*: la música es del mestre Ricardo Giménez.

Segons notícies, aquesta sarsueleta ha d' estrenar-se l' dia del benefici del simpàtich actor senyor Fuentes.

ELDORADO

A benefici de la Pino va ressucitarse *El jóven Telémaco*, aquella obra bufa que tant entusiasmava al públic de vint anys enrera.

Moltas de las alusions que llavoras feyan riure, avuy pecan de ignoscentlichas y mansas.... y no obstant l' obra encare s' escolta ab gust; encare produheix algun efecte la parodia de las grandes mitològicas; no ha mort del tot la perversió del

gust del públich que donà vida ruidosa al gènero bufo.

Podria plantejarse un problema formulat en los següents termes: ¿qué resulta mes incongruent, lo gènero bufo de llavoras, ó l' gènero flamenç que priva avuy dia?

Contestin la pregunta los que miran á fondo las corrents bastardas del teatro. Jo 'm limito á formularla.

La beneficiada sigué objecte de molts aplausos y rebé ademés un gran número de exquisits regalos.

**

Divendres, estreno de una nova producció ab música de Chapi, titulada: *El fantasma de los aires*.

Y res mes de nou.

La troupe del *Circo Ecuestre* diumenje passat va despedirse del públich.

Lo local no tornará á funcionar fins al retorn de las orenetas.

N. N. N.

UN XASCO

De noche los gatos son pardos

Una nit molt fosca
del mes de Jener,
tot sol passejava
sens tenir que fer.

Pensava ab mas penas
un xich neguitós,
quan veig vení' un bulto
negre y sospitós.

—¡Quin garbo tragina!
¡quin garbo y quin chic!
Lo cor ja 'm palpita
y 'm dona fatich.

—¿Será una nineta
que en mitj la foscor
d' aquesta nit freda
busca 'l seu amor?

—Deixém que s' acosti
per veure qui es,
y si acás m' agrada
li parlo ... y res mes...

Ja passa.... ¡quin brillo!...
y ha fet un sospir....
aixó es que m' estima...
la tinch de seguir.

Anantli al darrera
la vaig festejar;
mes ella marxava
sens res escoltar.

Jo prou exclamava;
pst... pst... cap aquí,
escoiti una cosa
que jo li vull di'.

Mes ella sa via
anava seguint,
y jo ja de tino
m' anava sortint.

Per fi 'm revesteixo
d' ánimo y valor,
dihentli llavoras
ab veu de tenor:

—Si acás vol calmarne
d' amor mon excés,
permitem que estampi
en sas mans un bes.

Veyent que seguia
de mi no fent cas,
d' aquesta manera
li vaig pará 'l pas:

—¡No fassi sofrirme!

ino 'm vulgui matá!

de cor li demano

que 'm presti sa má.

La má ja m' allarga,

li faig un petó,

y 'm diu molt amable:

—Deu te fassi bó.

• • • • •

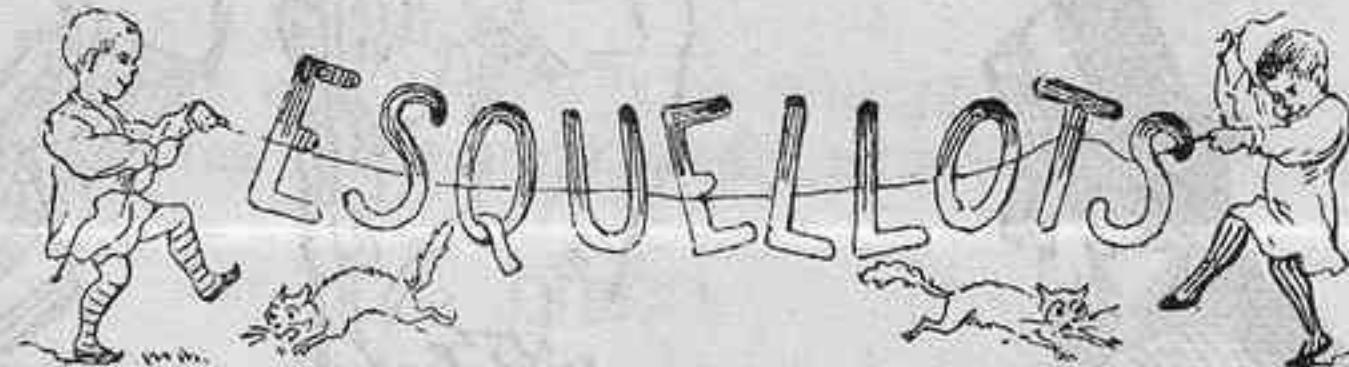
Lector esgarrifat,

ni goso á parlá:

aquell bulto negre...

¡¡jera un capellá!!!

EGO SUM.

La Comissió de firas y festas composta de industrials y vehins, que tantas cosas se proposava realisar per atreure concurs de forasters á Barcelona, ha comensat per deixar correr lo projecte de celebrar expléndidament la festa de Carnestoltas.

Y cuidado, que ho tenia ja tot molt ben estudiad.

Lo Carnestoltas que aquest any havia d' efectuar la seva entrada á Barcelona, ja no era aquell vellot apergaminat dels temps de 'n Junyent y de la Societat del Born.... al contrari: havia de ser una criatura, un xicotet de pochs anys, fresch y aixerit, entremaliat y alegre.

Al tercer dia de la festa ja no s' havia de morir tal com se moria aquell entre contorsions ridícules, donant lloch punt y seguit al seu enterro: lo Carnestoltas infantil s' havia de perdre, y fins á l' any següent no s' havia de trobar de nou.

Es á dir: se tractava de fer un Carnestoltas de nou gènero.... Y, quan menos ningú s' ho esperava, tot se 'n ha anat á rodar.

Lo Carnestoltas de aquest any ni á criatura ha arribat: s' ha quedat *aborto*.

**

Ben mirada la cosa, la celebració de la festa de Carnestoltas resulta completament inútil, en una ciutat com la nostra, ahont tot l' any es Carnestoltas.

¿Quinas disfressas millors que la majoria de las personas al natural?

¿Quin sarau de màscaras mes animat que 'l que celebren actualment los reformistas y 'ls conservadors?

Si 'ls forasters no venen á veurel no será per falta de ganas. Mes aviat será degut á que ja no tenen quartos pel viatje.

Ja veuhen si la cosa al mateix temps que carnavalesca es seria.

Un individuo de Renteria ha tingut un susto de primera.

Al anar á encendre un cigarro *puro* (¡y 'n diuen puros!) de déu céntims, va estallar un petardo, que hi havia dintre cremantli tots los llabis.

Me sembla que no te motius per queixarse. Per déu tristos céntims cigarro y piula á la vegada.... ¡qué mes vol!

TEMPORADA DE MÁSCARAS
NOSTRES FIGURÍNS

Club de regatas.

Horse gards.—(Guardia real inglesa.)

¡Misteri!

L' altre dia á moltas cantonadas y á un gran número d' aceras de la ciutat hi vá apareixer l'imatge de un insecte rodejada de un títul que deya: *La araña negra*.

¿Qué significava aquella marca, estampada per tot arreu invariablement ab lo mateix motlló?

¡Una aranya.... y negra!....

Si es un anunci no está mal. Res mes propi que las aranyas per agafar moscas. Y hem de confessar que 'ls curiosos s' han deixat agafar com á moscas.

Llegeixo en un telegrama de Madrit:

«Esta mañana se ha efectuado un lance de honor entre un joven cubano y un oficial de caballería, habiéndose cruzado cuatro balas sin consecuencias.»

Hem de confessar que hi ha molts homes que sense adonarse 'n se tornan criaturas.

La proba es que n' hi ha que volentse fer mal, á lo millor, se posan á jugar á balas.

Lo gobernador nou qu' envian á Barcelona 's diu senyor Ojesto.

Ojo, esto.

O bè Ojo, aquello.

Aquello es la qüestió del joch.

Ara si que 'ls jesuitas estarán ben servits.

Se 'ls ha mort l' amo, 'l jefe, 'l president, lo general.... en fi, diguinli com vulgan: y se 'ls ha mort víctima de la *influenza*, sens dupte perque aixis li convenia, per alló que diu lo refran: «*Jesuita y le ahorenca? Su cuenta le tendrá.*»

Donchs be 'l nou amo, jefe, president ó general que han elegit es un espanyol, y 's diu Martin.

Martín, Martín, cada día más, etc., etc.

Pero ¡qué volen que 'ls diga!.... Martin per Martin prefereixo 'l de la Rambla del mitj, davant del Liceo. 'L Pare Martin podrà fer molt bonas coses á entera satisfacció dels jesuitas; pero Mr. Martin fá uns esmorzars, uns dinars y uns sopars deliciosos á entera satisfacció de tothom.

¡Qui s' ho havia de pensar!

Lo vapor que ha portat desde Italia á Barcelona las decoracions, l' atrés y 'l vestuari per lo ball de espectacle *Excelsior*, que ha de posarse aviat á n' al Liceo; porta 'l nom de *Pío IX*.

¡*Pío IX* carregat de utensilis de bailarina!.... ¡Quin escàndol!....

Escoltin: ¿no seria convenient que la empresa del Liceo fes benehir l' *Excelsior* pél bisbe?

¿No podrian concedirse uns quants dies de indulgencia á tots los que l' anessin á veure durant la pròxima Quaresma?

Ja que las coses han comensat de certa manera ¿quin inconvenient té de haverhi en proseguirlas fins al cap de vall?

A Venecia 'l *dengue* está fent grans estragos.

Una particularitat. Mentre lo *dengue* fa de las sévas, sense que ningú 'l destorbi, en aquella mateixa ciutat celebra actualment las sévas sessions lo Congrés sanitari.

Lo qu' está succehint

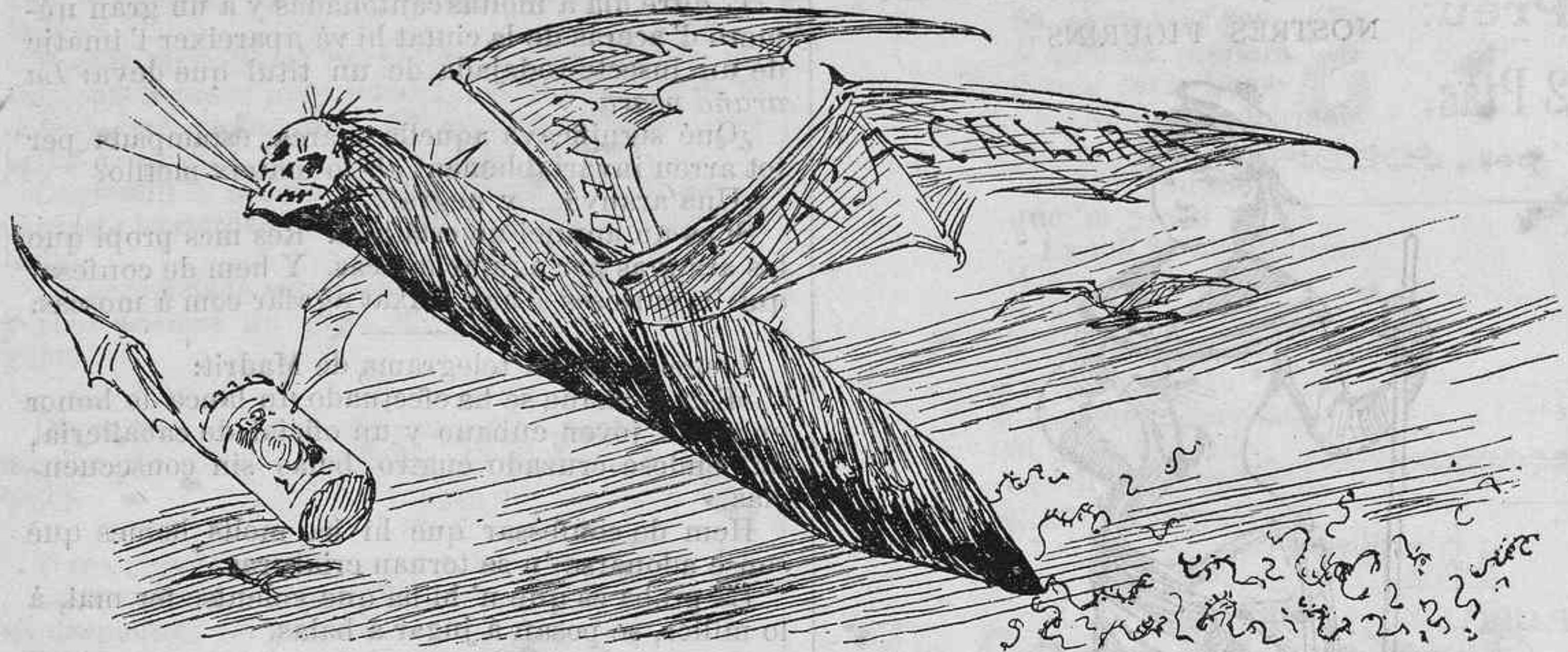
es una cosa gran:

los metjes discutint

y 'l *dengue* funcionant!

Del duch de Clarence, que com tothom sab acaba de morir á Inglaterra, 's conta una anécdota curiosa.

LA ETERNA INFLUENZA ESPANYOLA

Deixéuvos de "gripes," "dengues"
y refredaments de sanch:
lo veritable trancasso
es lo tabaco d' estanch.

Trobantse en un colègi y necessitant diners pels seus capritxos, acudia generalment à la séva avia la reina Victoria.

Un dia, havent abusat sens dupte en excés de la generositat de la séva avia, aquesta en lloc de diners, li envià una carta plena de bons consells.

Lo jove duch va demostrar ser un home de recursos. Com la carta de la séva avia era autògrafa la va vendre à un príncep que era company d' ell de colègi, per la cantitat de 50 chelins ó sigan 62 pesetas y mitja.

Y ab molta gracia va contestar à la reyna, agrahintli sos escelents y productius consells.

Los enterramorts de París han amenassat declararse en *huelga* si entre altra cosa que sollicitan no se 'ls permet fumar y deixarse 'l bigoti.

Ja veuhen: la qüestió es molt seria.

Y se'n fa del cas que 'ls morts declaressin previament si això del bigoti 'ls agrada ó no, y sobre tot que diguessin de una manera clara y terminant si 'ls incomoda 'l fum.

Lo gremi de fabricants de Sabadell va celebrar ab un àpat la publicació dels nous aranzels, considerantlos sumament beneficiosos al desenvolupament de la indústria llanera.

Y va succeir lo següent:

Al destapar-se l' espumós va alsarse 'l Sr. Sallarés resant un pare nostre per l' ànima dels individus morts del gremi de la *llana*.

Proposém per aquests cassos especials una petita reforma à l' oració del catecisme.

En lloc de «lo nostre pá de cada dia», digas: «lo nostre vi espumós de cada dia...»

¿Li está bé, Sr. Sallarés? Donchs entesos.

Llegeixo:

«Las fortunas reunidas de 122 millionaris nort-americanas forman en conjunt la fabulosa suma de 7,760 milions de pessetas.»

¡Aquestas voldria y las de 'n Girona per torna!

En un periòdic de la localitat llegeixo 'l següent anunci:

«SONAMBULA y cartera de primera classe. Caille de... núm.... piso...»

No poso ni 'l carrer, ni 'l número, ni 'l pis per no contribuir à la publicitat de la Sonámbula-cartera.

Basta pél cas consignar lo fet, may siga sino per coneixement del Sr. Planas y Casals. ¡Magnifica ocasió per consultar à la Sonámbula qui serà en definitiva l' amo de las cireras: ell ó en Sedó!

Se queixa una revista artística de la mala veilesa que tenen las pinturas modernas.

Es veritat.

Y això pogueren observarho totes las personas que l' any anterior examinaren en l' Exposició artística las obras de 'n Fortuny, de 'n Simon Gómez y altres pintors.

La causa de aquest percans es deguda à la poca conciencia dels actuals fabricants de colors. Los antichs s' escapavan de aquest inconvenient, fabricantse 'ls ells mateixos.

De totes maneres es molt sensible que tal cosa succeixi, donant dret à dir als que vindrán:

—Durant lo sigele XIX, tant las personas com los artistas *gastavan molt mals colors*.

La escena à París.

Un bohem trepitxa inadvertidament dos pams de quà de vestit que arrosegava una *demi-mondaine*, vestida à la *dernière*.

Avants de que 'l autor del desastre tinga temps de insinuar una excusa, la senyora 's gira furiosa y exclama:

—Senyor meu: val siscents franchs.

Y 'l bohem molt amatent pregunta:

—¿Qué? ¿La dona ó 'l vestit?

Un mosso de fonda:

—¿Cóm lo vol l' esmorzar, de tres pessetas ó de tres y mitja? —pregunta 'l mosso à un parroquià.

Y aquest respon:

—¿Qu'na diferència hi ha entre l' un y l' altre?

—Cinquanta céntims de pesseta.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, Número 2.

Preu:

2 Ptas.

SAGRAMENTAL

Preu:

2 Ptas.

per JOSEPH ALADERN, ab un prólech de POMPEYO GENER

Obra nova original de JOSEPH AMAT Y CAPMANY

FERMA DESPOLI FORÇADA

Drama trágich en tres actes

PREU: DOS PESSETAS

ARANCELES DE ADUANAS

PARA LA PENÍNSULA É ISLAS BALEARES

Que han de regir desde 1.º de Febrero próximo

Precio: 1'50 Ptas.

IVÁN TURGUENEF

HUMO

Con un estudio critico - biográfico

POR

E. PARDO BAZÁN

3 pesetas — Un tomo en octavo. — Pesetas 3

MENUDECIAS

Pel Pare A. MARCH

de la companyia de *La Èsqua de la Torratxa*

Ab dibuixos de Mossen Manel Moliné

Preu 2 ralets.

PEQUEÑECES...

Por el P. LUIS COLOMA

de la companyia de Jesús

Dos tomos en 8.º Ptas. 3—Encuadernados, Ptas. 5

NOVA EDICIÓ

Un cuadern en quart.—Preu UN ralet.

Angel Muro. -- ALMANAQUE DE LAS CONFERENCIAS CULINARIAS. -- Pesetas 2'50

OBRAS DEL CONDE LEON TOLSTOI

LA SONATA DE KREUTZER.	— Un tomo en octavo.	Ptas. 3
MARIDO Y MUJER.	— Un tomo en octavo.	, 3
DOS GENERACIONES.	— Un tomo en octavo.	, 3
EL AHORCADO.	— Un tomo en octavo.	, 3

NOTA. — Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá à volta de correu franca de port. No respondem d' extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponents de la casa se li's otorgan rebaixas.

SOLUCIÓNS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA.—Car-me-los.
- 2.ª ANAGRAMA.—Turbina—Rubinat.
- 3.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—La carta de navegar.
- 4.ª TERS DE SÍLABAS.—C O N R A D O
R A M I R O
D O R O T E O
- 5.ª CONVERSA.—Vilanova.
- 6.ª GEROGLÍFICH.—Sobre gustos no hi ha disputas.

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

SONET

Ja sé que no ets *tres-hú, quart-quart ni alta,*
qu' ets amiga fidel de la pobresa;
pero jo sé també que la guapessa
ta figura, *Total hermosa, esmalta.*

Al veurert, lo meu cor febrós s' exalta,
y es tan gran ma passió, y es tan encesa,
que donaria tota ma riquesa
per ferte un petonet á cada galta.

¡Oh!... sí, sí; y ja que cap *dugas-primera*
embrutá lo teu cor, nina encisera,
escolta lo que t' vaig á dir, hermosa;
que de tas nobles qualitats prendat
avuy mateix me soch determinat
á ser lo téu espós. ¿Vols ser ma esposa?

J. CARRERAS F.

II

AL POPULAR XARADISTA J. ASMARATS.

A tú que t' agrada 'l camp
te pregunto y va de veras
¿Si ab encisera *total*
algún dia t' *dos-primera*
hi passas un bon *tres-dos*
de que li parlas? Contesta:
perque suposo que no
li farás cap *xaradeta*,
ni li parlarás d' Apolo,
ni del sol y las estrellas,
ni que t' agrada fer versos,
ni li dirás lo que menjas,
ni farás com fan molts altres
que al veurer una femella
tocan lo dos al moment
mes vermells que una cirera.

SERAPI GUITARRA.

ENDAVINALLA

Tinch un ca que no mossega,
tinch una ma sense dits
una cama que no corra
y un nom d' home dels mes lluhits.

P. CABALLERÍA.

ANAGRAMA

Un pobre *total* portava
una *tot* á fe adobar,
quan li surtiren dos lladres
y á cops li feren deixar.

J. ARÁN GAYA.

TRENCA CLOSCAS

FERNANDO L. DRIN
ALELLA

Formar ab aquestas lletres lo titul de un drama català.

PEP SERRA.

FILLAS D' EVA

Fa de modelo á un pintor
y está ab ell gran part del día...
ab una modelo aixís,
crech que tothom pintaría.

CREU DE PARAULAS

Primera ratlla, afirmació.—Segona, en las cartas.—Tercera, los sabaters ne tenen.—Quarta, nom de dona.—Quinta, una beguda.—Sexta, nota musical al revés.

DR. DINAMITA.

LOGOGRÍFICH NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8.	—Població catalana.
8 7 6 5 4 3 3.	—Simbol del obrer.
8 6 7 7 4 8.	—En moltes cases.
4 5 2 3 4.	—Província espanyola.
5 6 3 4.	—En algúns barcos.
7 6 8.	—Prenda de dona.
1 2.	—Beguda.
3.	—Consonant.

PAUHET DE LA CINTA.

GEROGLÍFICH

Tos | X
V L
ls
K a l K s K

J. IBORRA.

Barcelona.—A. López Röbert, Impresor.—Asalto, 63